

การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารกับการทำงานเป็นทีมของครู
ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

The Participatory Management of School Administrator and
Teacher's Team Working in School under The Secondary
Educational Service Area Office Bangkok 2

¹สัตตบุษ ยิ้มแย้ม ²ประเสริฐ อินทร์รักษ์ ³นุชนรา รัตนศิริประภา ⁴ชัตติยา ด้วงสำราญ

¹Sattabut Yimyaem ²Prasert Intarak ³Nuchnara Rattanasiraprapha

⁴Khattiya Duangsamran

^{1,2,3,4}คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยศิลปากร

^{1,2,3,4}Faculty of Education, Silpakorn University

¹Corresponding author, e-mail: sattabush@gmail.com

Received October 28, 2024; Revised December 27, 2024; Accepted: December 30, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารในสถานศึกษา 2) การทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษา และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารกับการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 กลุ่มตัวอย่าง คือ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 จำนวน 48 แห่ง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม และการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ มัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า 1. การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านเทคนิคการสร้างการมีส่วนร่วม ด้านการวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และด้านการจัดการความขัดแย้งแบบมีส่วนร่วม 2. การทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาจำแนกตามรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 2 ด้าน โดยเรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านมีผู้นำทีมที่ดี และด้านสมาชิกในทีมมีความไว้วางใจซึ่งกันและกัน และ 3. การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารการทำงานเป็นทีมของครู

ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับปานกลาง

คำสำคัญ: การบริหารแบบมีส่วนร่วม; การทำงานเป็นทีม; สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานครที่ 2

Abstract

The purposes of this research were to determine 1) the participatory management of school administrator 2) the teacher's team working in school and 3) the relationship between the participatory management of school administrator and teacher's team working in school under The Secondary Educational Service Area Office Bangkok 2. The sample of this research consisted of 48 schools in The Secondary Educational Service Area Office Bangkok 2. The research instrument was opinionnaire about the participatory management of school administrator and teacher's team working in school. The statistical analysis were frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation and Pearson's product moment correlation coefficient. The results of this research were as follows: 1. The participatory management of school administrator under The Secondary Educational Service Area Office Bangkok 2, as a whole and each aspect were height level; ranking from the highest to the lowest arithmetic mean: technical of creating participation, stakeholder analysis and participatory conflict management. 2. The teacher's team working in school under The Secondary Educational Service Area Office Bangkok 2, as a whole were a high level, when considering each aspect at a highest level 2 aspects; ranking from the highest to the lowest arithmetic mean: great team leader and trust of team, and 3. The relationship between the participatory management of school administrator and teacher's team working in school under The Secondary Educational Service Area Office Bangkok 2, were positive moderate level of correlation.

Keywords: Participatory Management; Team Working; Educational Service Area Office Bangkok 2

บทนำ

ประเทศไทยก้าวเข้าสู่การเผชิญกับกระแสโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงและผันผวนไปอย่างรวดเร็วหรือที่เรียกว่า VUCA World โดยกระแสการเปลี่ยนแปลงนั้นมีอิทธิพลและส่งผลกระทบต่อสิ่งต่างๆ มากมาย ทำให้ต้องมีการพัฒนาการศึกษาที่เป็นกระบวนการในการเสริมสร้างกลไกในการพัฒนาข้อจำกัดต่างๆ ให้ก้าวทันต่อ การเปลี่ยนแปลงในทุกมิติ (วัฒนาพร ระงับทุกข์, 2563) การศึกษาในโลกปัจจุบันและอนาคต จึงเป็นเรื่องของ การแสวงหาความรู้และใช้ความรู้เป็นเครื่องมือ

ในการแก้ไขปัญหา รวมไปถึงเพิ่มศักยภาพและความสามารถในการแข่งขันให้สอดคล้องและพร้อมรับกับการเปลี่ยนแปลง (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2564) นับจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งในปัจจุบันมีการแก้ไขเพิ่มเติมจนมาเป็นพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 แสดงให้เห็นถึง การจัดการศึกษาที่จำเป็นต้องจัดให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม โดยกำหนดหลักของการจัดการศึกษาไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 มาตราที่ 8 (2) ไว้ว่าให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และกำหนดหลักการจัดระบบ โครงสร้าง และกระบวนการจัดการศึกษา ในมาตราที่ 9(6) ไว้ว่า การจัดระบบ โครงสร้าง และกระบวนการจัดการศึกษาให้ยึดหลักการมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542, 2542) โดยนำประสบการณ์ความรู้ ความสามารถ ความชำนาญ ประสบการณ์และภูมิปัญญาท้องถิ่นของกลุ่มบุคคลขององค์กรดังกล่าวมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในด้านการศึกษา

การบริหารและการจัดการสถานศึกษาของประเทศไทย จึงให้ความสำคัญเกี่ยวกับการกระจายอำนาจ ที่เปิดโอกาสให้บุคลากรในองค์กรได้เข้ามามีบทบาทและเข้ามามีส่วนร่วม อาศัยการทำงานเป็นทีมเพื่อให้ทุกคนมีความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร สามารถเข้าไปมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการดำเนินงาน ดังนั้น การพัฒนาโรงเรียนให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ภายใต้โลกที่กำลังเผชิญกับการเปลี่ยนแปลง ผู้บริหารจะต้องเปลี่ยนแปลงบทบาทของตนเองโดยตระหนักการทำงานโดยใช้หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม ให้บุคลากรได้มีส่วนร่วมในการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจ และมีการทำงานเป็นทีมระหว่างบุคลากรในสถานศึกษา เพื่อนำไปสู่การปฏิรูปการเรียนรู้ เกิดเป็นการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพ ความสามารถ การรู้เท่าทันและการปรับตัวขององค์กร เพื่อให้ผู้เรียนทุกคนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม ค่านิยมและสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542, 2542)

จากการศึกษาเกี่ยวกับการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาที่ปรากฏในกฎหมายระดับพระราชบัญญัติ อนุบัญญัติ และแผนการศึกษาแห่งชาติมากมาย แต่ปัญหาการบริหารและการจัดการการศึกษาภายใต้หลักของการบริหารแบบมีส่วนร่วม ยังคงดำรงอยู่ในประเทศไทย มากกว่าสองทศวรรษ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2565) ประกอบกับการศึกษารายงานการติดตาม ประเมินผลการบริหารและการจัดการการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตามมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2560 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ในมาตรฐานที่ 1 การบริหารจัดการองค์กรสู่ความเป็นเลิศ ตัวบ่งชี้ที่ 3 การกระจายอำนาจและการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารและการจัดการศึกษา มีผลการประเมินระดับคุณภาพเป็น 5 ซึ่งอยู่ในระดับคุณภาพที่ดีเยี่ยม (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2, 2566) แต่ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ตัวบ่งชี้ที่ 3 การกระจายอำนาจและการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารและการจัดการศึกษา มีผลการประเมินระดับคุณภาพเป็น 3 ซึ่งอยู่ในระดับคุณภาพที่ดี (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2, 2567) จากการศึกษเกี่ยวกับกระบวนการทำงานเป็นทีม ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

กรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยส่วนหนึ่งเกิดขึ้น ปัญหาด้านบุคลากร ด้านการประสานงาน ด้านสภาพแวดล้อม ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุ อุปกรณ์ และด้านระบบในการดำเนินงาน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2, 2566)

จากปัญหาดังกล่าว สะท้อนให้เห็นถึงปัญหาของการกระจายอำนาจและการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารและการจัดการการศึกษา ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ที่ยังไม่เป็นไปตามเป้าหมาย หรือมีระดับคุณภาพที่ลดลงจากเดิมในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 อีกทั้งปัญหาที่เกี่ยวกับกระบวนการทำงานเป็นทีมของครู ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาถึง การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารกับการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพของผู้บริหาร ในการหาแนวทางพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม และเพื่อเป็นประโยชน์ในการใช้เป็นแนวทางพัฒนาความรู้ ความสามารถ ความเข้าใจ นำไปสู่การทำงานเป็นทีมที่มีประสิทธิภาพในสถานศึกษาให้แก่ครู และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ตลอดจนเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและคุณภาพของผู้เรียนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อทราบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2
2. เพื่อทราบการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2
3. เพื่อทราบความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารกับการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) ที่มีแผนแบบการวิจัย ในลักษณะของกลุ่มตัวอย่างเดียว ศึกษาสถานการณ์ ไม่มีการทดลอง (the one-shot, non-experimental case study design) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูล ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 รวมทั้งสิ้น 52 แห่ง กลุ่มตัวอย่าง คือ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 จำนวน 48 แห่ง โดยกำหนดขนาดตัวอย่างจากการเปิดตารางประมาณการขนาดตัวอย่างของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) โดยจำแนกสถานศึกษาตามสหวิทยาเขต จากนั้นคำนวณหาสัดส่วนกลุ่มสถานศึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดจำนวนผู้ให้ข้อมูล สถานศึกษาละ 2 คน ประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 1 คน และครู จำนวน 1 คน จากสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 48 แห่ง รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 96 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามความคิดเห็น (Opinionnaire) จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน และประสบการณ์การปฏิบัติงานในตำแหน่งปัจจุบัน ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ตามแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2560)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ตามแนวคิดของวัชร จงแจ่ม (วัชร จงแจ่ม, 2566)

สำหรับแบบสอบถามในตอนที่ 2 และตอนที่ 3 มีลักษณะเป็นแบบสอบถามชนิดจัดอันดับคุณภาพ 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ท (Likert, 1961)

3. การสร้างและการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการ โดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาเอกสารทางวิชาการ หลักการ แนวคิด ทฤษฎี วรรณกรรม งานวิจัยทั้งในและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารและการทำงานเป็นทีมของครู โดยนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาสร้างเครื่องมือวิจัย และขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบ ปรับปรุง แก้ไขในเบื้องต้น

ขั้นที่ 2 ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (content validity) ของแบบสอบถาม โดยให้นำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อพิจารณาความสอดคล้องของเนื้อหาเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยใช้เทคนิค IOC (Index of Item Objective Congruence) แล้วนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องและเรียบเรียงใหม่ให้สมบูรณ์ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้เกณฑ์มากกว่า 0.5 ซึ่งผลการวิเคราะห์ IOC พบว่า มีค่าอยู่ระหว่าง 0.8 – 1.00 ผ่านเกณฑ์ทั้ง 42 ข้อ

ขั้นที่ 3 นำแบบสอบถามที่ทดลองแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 15 แห่ง โดยมีผู้ให้ข้อมูล สถานศึกษาละ 2 คน ประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 1 คน และครู จำนวน 1 คน รวมผู้ให้ข้อมูล จำนวน 30 คน

ขั้นที่ 4 นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาคำนวณหาความเชื่อมั่น (reliability) ตามวิธีของครอนบาค โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - coefficient) ที่เกณฑ์มากกว่า 0.7 ซึ่งผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - coefficient) พบว่า แบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - coefficient) เท่ากับ .951

ขั้นที่ 5 ปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือเพื่อให้ได้เครื่องมือฉบับสมบูรณ์ จากนั้นนำเครื่องมือที่ปรับปรุงแก้ไขจนเสร็จสมบูรณ์แล้ว ไปใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ผู้วิจัยทำหนังสือถึงคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการจัดทำหนังสือเพื่อเสนอต่อผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ที่ไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่าง และเพื่อเสนอต่อผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ในการแจ้งขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามของการวิจัย

ขั้นที่ 2 ผู้วิจัยส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามพร้อม แบบสอบถามไปยังแต่ละสถานศึกษาโดยการจัดส่งทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ ผ่านระบบ E-office ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และด้วยตนเอง

ขั้นที่ 3 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมและติดตามแบบสอบถามด้วยตนเอง โดยขอความร่วมมือให้สถานศึกษาเลือกส่งแบบสอบถามคืนให้แก่ผู้วิจัยโดยตรง หรือเลือกส่งแบบสอบถามคืนให้แก่ผู้วิจัยทางไปรษณีย์

5. การวิเคราะห์ข้อมูล การวิจัยครั้งนี้ มีหน่วยวิเคราะห์ (unit of analysis) คือ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 จากสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 48 แห่ง ซึ่งเมื่อได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาแล้ว ผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับมา จากนั้นตรวจสอบให้คะแนนตามเกณฑ์การให้คะแนนสำหรับแบบสอบถามแต่ละฉบับ และนำข้อมูลดังกล่าวไปคำนวณค่าทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยเสนอผลการวิเคราะห์ ในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย

6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้ 1. การวิเคราะห์สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน และประสบการณ์การปฏิบัติงานในตำแหน่งปัจจุบัน ใช้ค่าความถี่ (frequency: f) และค่าร้อยละ (percentage: %) 2. การวิเคราะห์การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารกับการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 ใช้ค่ามัธยเลขคณิต (arithmetic mean: $\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation: S.D.) โดยพิจารณาค่ามัธยเลขคณิตของคะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของผู้ให้ข้อมูลแล้วเปรียบเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสท์ (Best, 1981) 3. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารกับการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 ใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient: r_{xy})

ผลการศึกษา

1. วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาจำแนกตามรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทั้ง 3 ด้าน โดยเรียงลำดับค่ามัธยเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านเทคนิคการสร้างการมีส่วนร่วม ด้านการวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และด้านการจัดการความขัดแย้งแบบมีส่วนร่วม ตามลำดับ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่ามัธยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยภาพรวม

(n=48)

ด้าน	การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1	การวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	4.17	0.66	มาก	2
2	เทคนิคการสร้างการมีส่วนร่วม	4.23	0.65	มาก	1
3	การจัดการความขัดแย้งแบบมีส่วนร่วม	4.11	0.70	มาก	3
รวม		4.17	0.62	มาก	

2. วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พบว่า การทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาจำแนกตามรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 2 ด้าน โดยเรียงลำดับค่ามัธยเทศจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านมีผู้นำทีมที่ดี และด้านสมาชิกในทีมมีความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ตามลำดับ นอกจากนี้ยังพบว่า อยู่ในระดับมากอีก 6 ด้าน โดยเรียงลำดับค่ามัธยเทศจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านจำนวนสมาชิกในทีมมีความเหมาะสม ด้านสมาชิกในทีมมีความห่วงใยต่อความสำเร็จของทีม ด้านสมาชิกในทีมมีสิทธิแสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่ ด้านการพัฒนาทีมงาน ด้านมีผลประโยชน์ของสมาชิกชัดเจน และด้านมีเป้าหมายของทีมงานที่ชัดเจน ตามลำดับ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่ามัธยเทศและอันดับ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยภาพรวม (n=48)

ด้าน	การทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1	มีเป้าหมายของทีมงานที่ชัดเจน	4.19	0.58	มาก	8
2	จำนวนสมาชิกในทีมมีความเหมาะสม	4.49	0.74	มาก	3
3	สมาชิกในทีมมีความห่วงใยต่อความสำเร็จของทีม	4.47	0.53	มาก	4
4	สมาชิกในทีมมีความไว้วางใจซึ่งกันและกัน	4.50	0.51	มากที่สุด	2
5	สมาชิกในทีมมีสิทธิแสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่	4.43	0.54	มาก	5
6	มีผู้นำทีมที่ดี	4.56	0.49	มากที่สุด	1
7	มีผลประโยชน์ของสมาชิกชัดเจน	4.34	0.60	มาก	7
8	การพัฒนาทีมงาน	4.41	0.61	มาก	6
รวม		4.43	0.47	มาก	

3. วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารกับการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีลักษณะคล้ายตามกัน

อภิปรายผลการวิจัย

จากข้อค้นพบของการวิจัย สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 เปิดโอกาสให้ครูร่วมกันพิจารณา ไตร่ตรอง แยกแยะ ผู้ที่มีแนวโน้มจะได้รับผลประโยชน์ หรือผู้ที่จะถูกผลกระทบในทางลบหรือผู้ที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรง จากการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ที่ทางโรงเรียนดำเนินการ มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลและความคิดเห็นกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องหลากหลายช่องทาง ร่วมกันแก้ไขความขัดแย้งหรือปัญหาที่เกิดขึ้นในสถานศึกษารวมไปถึงผู้บริหารให้ความสำคัญเกี่ยวกับการกระจายอำนาจการจัดการศึกษา โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ในการส่งเสริมให้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเข้มแข็ง โดยยึดหลักการกระจายอำนาจและการมีส่วนร่วมของบุคคลที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการเป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ยึดถือระบบคุณธรรม ความโปร่งใส และความเสมอภาคระหว่างบุคคล เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาการศึกษาเป็นสำคัญ สอดคล้องกับแนวคิดในการบริหารแบบมีส่วนร่วมของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ ที่ว่าการบริหารแบบมีส่วนร่วม จะให้ความสำคัญกับการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม โดยเน้นการปฏิบัติงานที่ ภาคประชาชนเข้ามามีบทบาท ตั้งแต่การเริ่มดำเนินงาน การดำเนินกิจกรรม การติดตามตรวจสอบ และการประเมินผลการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของคิม ซุนฮี ที่ได้ศึกษาเรื่อง “การบริหารแบบมีส่วนร่วมและความพึงพอใจในงาน: บทเรียนสำหรับผู้นำด้านการจัดการ” ผลการศึกษาพบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่เน้นการสื่อสาร ในการดำเนินงานด้วยกระบวนการวางแผนเชิงกลยุทธ์ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความพึงพอใจในงานอยู่ในระดับสูง (Kim Soonhee, 2020) ซึ่งการศึกษานี้ชี้ให้เห็นว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่นำเอาการสื่อสารมาปฏิบัติ สามารถช่วยเพิ่มความพึงพอใจในงานของพนักงานได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของทับทิม แสงอินทร ที่ได้ศึกษาเรื่อง “การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสรวงสุทธาวิทยา จังหวัดสุพรรณบุรี” ผลการวิจัยพบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสรวงสุทธาวิทยา จังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก (ทับทิม แสงอินทร, 2559) สอดคล้องกับงานวิจัยของสุพรรณณี กุลโสภิส ที่ได้ศึกษาเรื่อง “การบริหารแบบมีส่วนร่วมกับมาตรฐานคุณภาพการศึกษาด้านผู้เรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1” ผลการวิจัยพบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 โดยภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก (สุพรรณณี กุลโสภิส, 2559) สอดคล้องกับงานวิจัยของยุภาวรัตน์ ชันติกรม ที่ได้ศึกษาเรื่อง “การบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18” ผลการวิจัยพบว่า การบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยรวม และรายด้านอยู่ระดับมาก (ยุภาวรัตน์ ชันติกรม , 2566)

2. ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พบว่า การทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ให้ความสำคัญและให้ความสำคัญกับการทำงานเป็นทีม เนื่องจากครูในสถานศึกษามีความรู้ ความสามารถที่หลากหลาย แตกต่างกันไป แล้วแต่ต้องอาศัยความเชื่อมโยงและทำงานให้สอดคล้องกันไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อให้งานประสบความสำเร็จตามนโยบายที่ตั้งไว้ ส่งผลให้ครูในสถานศึกษาต้องอาศัยความร่วมมือ ร่วมใจ ระดมพลังในการปฏิบัติหน้าที่ให้ประสบผลสำเร็จ นอกจากนี้อาจมีสาเหตุอีกหลายประการ เช่น การที่ทีมงานมีเป้าหมายในการดำเนินงานต่างๆ ที่ชัดเจน ทำให้สมาชิกครูมีแนวในการปฏิบัติหน้าที่อย่างถูกต้องและครบถ้วน อีกทั้งสถานศึกษามีบุคลากรเป็นจำนวนมาก ทำให้การทำงานเป็นทีม ในแต่ละสถานศึกษามีจำนวนสมาชิกที่เพียงพอต่อการร่วมกันดำเนินภารกิจ เป็นต้น สอดคล้องกับ แนวคิดของวัชร จงแจ่ม ที่กล่าวไว้ว่า การทำงานเป็นทีม เป็นการทำงานที่บุคคลจำนวนหลายคนมา รวมตัวกัน ร่วมกันทำงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายเดียวกัน โดยทุกคนในทีมมีอุดมการณ์เป็นไปในทิศทางเดียวกัน มีความมุ่งมั่นทำงานอย่างเต็มที่ ทำให้ทุกสิ่งทุกอย่างที่กระทำสำเร็จตามวัตถุประสงค์ (วัชร จงแจ่ม, 2566) สอดคล้องกับงานวิจัยของเปรมฤดี บุญยีน ที่ได้ศึกษาเรื่อง “การทำงานเป็นทีมของครู ในโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอดาพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7” ผลการวิจัยพบว่า การทำงานเป็นทีมของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอดาพระยา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 โดยภาพรวม และรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก (เปรมฤดี บุญยีน, 2558)

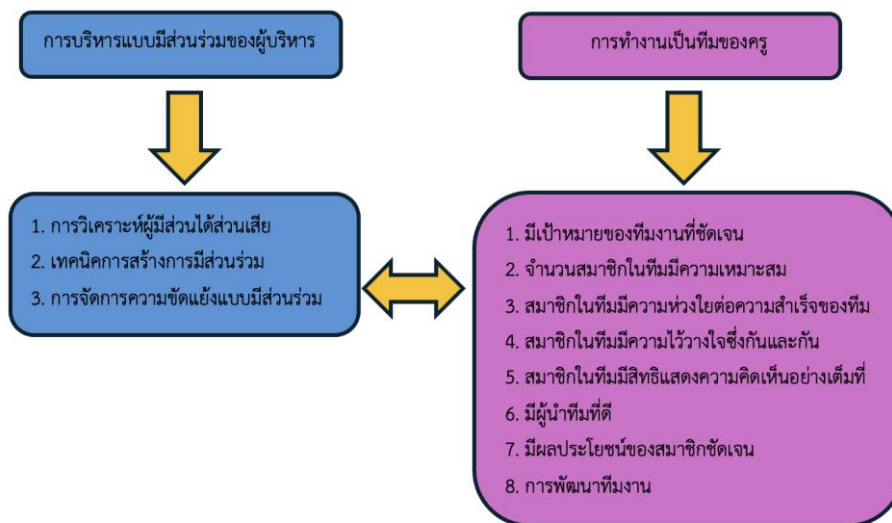
สอดคล้องกับงานวิจัยของอริศรา อุ่มสิน ได้ศึกษาเรื่อง “การศึกษาการทำงานเป็นทีมของ ครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17” ผลการวิจัยพบว่า การทำงานเป็นทีมของครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก (อริศรา อุ่มสิน, 2560) สอดคล้องกับงานวิจัยของปิ่นทอง ศรี สวัสดิ์ ได้ศึกษาเรื่อง “การทำงานเป็นทีมของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17” ผลการวิจัยพบว่า การทำงานเป็นทีมของครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 โดยรวม และรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (ปิ่นทอง ศรีสวัสดิ์, 2560)

3. ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารกับการ ทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยเป็นความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับ ปานกลาง ในลักษณะคล้ายคลึงกัน เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 เป็นผู้ ที่ตระหนักในสำคัญของการบริหารแบบมีส่วนร่วม โดยเปิดโอกาสให้ทีมงานมีส่วนร่วมคิด ร่วม วางแผน ร่วมตัดสินใจและร่วมรับผิดชอบ โดยมีองค์ประกอบที่สำคัญคือ บุคลากรในองค์กรมีความ

เห็นชอบร่วมกันในวิธีการต่างๆ ทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้อง เข้ามามีส่วนร่วมใน การบริหาร มีการทำงานเป็นทีม ร่วมมือ ร่วมใจกันในการปฏิบัติงาน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ โดยผลการวิจัยพบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งถือเป็นโอกาสที่ส่งผลให้ระดับการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากตามไปด้วย ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนช่วยจัดการระบบการบริหารในสถานศึกษาให้เป็นไปในทิศทางที่พึงประสงค์ โดยเทคนิคการสร้างการมีส่วนร่วม มีการวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และมีการจัดการ ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในสถานศึกษาย่อมส่งผลให้สถานศึกษานั้นๆ มีช่องทาง หรือมีโอกาที่จะทำให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามาดำเนินการกิจ หรือปฏิบัติหน้าที่ด้วยกันอย่างมีปฏิสัมพันธ์ โดยทุกคนมีวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายเดียวกัน มีการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบและรับผิดชอบร่วมกัน ทุกคนในทีมรู้สึกถึงความสำคัญในบทบาทและหน้าที่ของตนเอง สอดคล้องกับแนวคิดของเมตต์ เมตต์การุณจิต ที่ได้เสนอว่า เรื่องเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของคน (มิติน) กับการทำงาน (มิติน) มีความสัมพันธ์กัน กล่าวคือ มิตินด้านคน เป็นกระบวนการทางสังคมในองค์การ เช่น การร่วมมือกัน รวมถึงพฤติกรรมอื่นๆ เช่น การที่บุคคลในองค์การมีกระบวนการทำงานเป็นทีม ซึ่งล้วนแต่เป็นสิ่งสำคัญต่อความสำเร็จของงานที่เกิดจากการเปิดโอกาสของผู้บริหาร และมิติน เป็นภารกิจที่สมาชิกจะต้องปฏิบัติร่วมกันให้บรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อสร้างผลผลิตสูงสุดให้แก่องค์กร (เมตต์ เมตต์การุณจิต, 2559) และสอดคล้องกับงานวิจัยของกุสุมา กลิ้งรัมย์ ได้ศึกษาเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับการทำงานเป็นทีมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์” ผลการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับการทำงานเป็นทีมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ โดยรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (กุสุมา กลิ้งรัมย์, 2567)

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

จากการศึกษาพบว่า หากผู้บริหารสถานศึกษาบริหารสถานศึกษายึดหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมอยู่ในระดับสูง การทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษาก็จะอยู่ในระดับสูงด้วย และในทางกลับกัน หากผู้บริหารสถานศึกษายึดหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมอยู่ในระดับต่ำ การทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษาก็จะอยู่ในระดับต่ำด้วย ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

สรุป

การศึกษาวิจัย การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารกับการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 เป็นการวิจัยเพื่อทราบความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารกับการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ซึ่งผลการวิจัยพบว่า มีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยเป็นความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับปานกลาง ในลักษณะคล้ายตามกัน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ควรมีการส่งเสริมให้ผู้บริหารได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการบริหารจัดการสถานศึกษาหรือปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในสถานศึกษาผ่านวิธีการต่างๆ เช่น การประชุมทางวิชาการ การอบรม การสัมมนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทั้งนี้เพื่อให้ผู้บริหารสามารถรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลของปัญหาที่เกิดขึ้น สามารถหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาเพื่อให้เป็นที่พึงพอใจของทุกฝ่าย และคาดการณ์ถึงผลกระทบหรือสถานการณ์ที่อาจจะก่อให้เกิดปัญหาขึ้นได้ในอนาคต นอกจากนี้ ผู้บริหารควรเข้าไปมีส่วนร่วมในการหาทางออกเพื่อแก้ไขความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา และให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในการตัดสินใจและพิจารณาการแก้ไขความขัดแย้งที่เกิดขึ้น เพื่อให้ผู้ขัดแย้งรู้สึกพึงพอใจและยอมรับผลของการแก้ไขความขัดแย้งหรือปัญหาทั้งสองฝ่าย มากกว่าใช้อำนาจยุติปัญหาหรือความขัดแย้งด้วยตัวของผู้บริหารเองเพียงฝ่ายเดียว

2. ทีมงานครูที่ปฏิบัติการกิจหรือมีภาระหน้าที่ที่จะต้องทำงานร่วมกันในสถานศึกษา ควรมีการกำหนดแนวทาง อำนาจ หน้าที่ ความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานในสถานศึกษา ผ่านวิธีการที่หลากหลาย รวมถึงรับทราบเป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ในการปฏิบัติงาน ให้ครบถ้วนและถูกต้อง ซึ่งจะช่วยให้มีทิศทางการทำงานที่ชัดเจน และทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพขึ้น ในการร่วมแรง ร่วมใจทำงานและมีแรงผลักดันไปสู่เป้าหมายให้สำเร็จ

3. ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม โดยมุ่งเน้นกระบวนการที่เปิดโอกาสให้บุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการวางแผน กระบวนการตัดสินใจ กระบวนการดำเนินงานและการประเมินผล มีส่วนร่วมในการรับผิดชอบหรือแก้ไขปัญหาต่างๆ ในองค์กร และร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมต่าง ผ่านกระบวนการของ การทำงาน เป็นทีมอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ภารกิจหรือเป้าหมายของสถานศึกษาประสบความสำเร็จ

2. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

2.1 ควรมีการศึกษาแนวทางเกี่ยวกับการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 และในพื้นที่อื่นๆ

2.2 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 และในพื้นที่อื่น ๆ

2.3 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 และในพื้นที่อื่นๆ

เอกสารอ้างอิง

กุสุมา กลิ้งรัมย์. (2559). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับการทำงานเป็นทีมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

ทับทิม แสงอินทร. (2559). การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสรวงสุทธาวิทยา จังหวัดสุพรรณบุรี. (การค้นคว้าอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ปิ่นทอง ศรีสวัสดิ์. (2560). การทำงานเป็นทีมของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17. (งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). คณะศึกษาศาสตร์: มหาวิทยาลัยบูรพา.

เปรมฤดี บุญยืน. (2558). การทำงานเป็นทีมของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอดาพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7. (งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยบูรพา.

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542. (2542, 19 สิงหาคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 116 ตอนที่ 74 ก, หน้า 3.

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542. (2542, 19 สิงหาคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 116 ตอนที่ 74 ก, หน้า 4.

- เมตต์ เมตต์การุณจิต. (2559). *ทีมงาน พลังที่สร้างความสำเร็จ*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ยูการรัตน์ ชันติกรม. (2566). การบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18. *วารสารนวัตกรรมการบริหารและการจัดการ*, 11(1), 34.
- วัชร จงแจ่ม. (2566). *การทำงานเป็นทีม Team working*. ม.ป.ท.: กลุ่มนโยบายและแผน.
- วัฒนาพร ระงับทุกข์. (2563). สมรรถนะเด็กไทยในยุคโลกพลิกผัน (VUCA World). *วารสารคุรุสภาวิจัย*, 1(1), 8-9.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2. (2566). *การเปิดโอกาสให้เกิดการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน*. กรุงเทพฯ: กลุ่มนโยบายและแผน.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2. (2566). *แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565*. กรุงเทพฯ: กลุ่มนโยบายและแผน.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2. (2567). *แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566*. กรุงเทพฯ: กลุ่มนโยบายและแผน.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.). (2560). *การบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม: เทคนิควิธีและการนำไปสู่การปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อและสิ่งพิมพ์แก้วเจ้าจอม มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2564). *รายงานผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพของข้าราชการครู และ บุคลากรทางการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 หลักสูตร Supervisors ยุค VUCA World เพื่อการเปลี่ยนแปลงกระบวนทัศน์การทำงานในโลกที่ผันผวน*. สืบค้นข้อมูลเมื่อ 20 กุมภาพันธ์ 2567 จาก <http://www.nidtep.go.th>
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2565). *มาตรฐานและรูปแบบของการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการการศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นอิสระของสถานศึกษาโดยใช้จังหวัดเป็นฐาน*. (รายงานการวิจัย). กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- อริศรา อุ่มสิน. (2560). การทำงานเป็นทีมของครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- Best, John W. (1981). *Research in Education*. 4^{ed}. Englewood Cliffs: Prentice-Hall.
- Kim Soonhee. (2020). Participative Management and Job Satisfaction: Lessons for Management Leadership. *PAR PUBLIC ADMINISTRATION REVIEW*, 62(2), 131.
- Krejcie, Robert V. and Morgan, Daryle W. (1970). *Determination Sample size for reserch activities*. *Education and Psycology Measurement*. 30(3), 507-510.
- Likert, Rensis. (1961). *New Pattern of Management*. New York: McGraw – hill.